

VERKORTE INLICHTINGEN SAMENVATTING.

GM/2787-0023.

Hollandia, 4 april 1961.

Distributie:

Hoofdbur. Inl. Marinestaf	ex. 1	
RNNIS S'pore	ex. 2	dtkv HBIM
G 2 - HK Korps Mariniers	ex. 3	dtkv HBIM
G 2 - Gen.Staf	ex. 4	dtkv HBIM
Hoofd MARID VI NNG	ex. 5	
COSTRING	ex. 6 - 7	

96. Troepensterkte en - verplaatsingen ADRI ( t/m 1 maart 1961).

KODAM 1/ISKANDAR MUDA (Militair gew. Atjeh)

Cdt. Kol. MOH. JASIN.

Mobrigcie 516; DBI 13.

Volgens plan zal Mobrigcie 516 binnenkort vanuit ~~haar~~ standplaats Bogor (W. Java) naar Sigli (Oostkust Atjeh) worden overgeplaatst ter aflossing van een dzz. onbekende Mobrigcie, die in Kodam 2 (Medan) zal worden geplaatst.

Medio januari werd naast de reeds bekende DBI's ook het bestaan van het Depot Bataljon Infanterie 13 in Atjeh bekend.

KODAM 2/BUKIT BARISAN (Militair gew. Nrd. Sumatra).

Cdt. Kol. DJAMIN GINTING.

Staf RTP 01/SLW; bat. 301; pel. RPKAD; Mobrigcie 5117.

Volgens een Indon. persbericht vertrokken de cdt. KODAM 2 en Lnt. Kol. SUTEDJO (instructeur ADRI opl. centrum) medio januari naar Pakistan om een opleiding aan de "Pakistan Senior General Staff College" te volgen.

Volgens plan zullen de volgende eenheden binnenkort uit Nrd. Sumatra naar West Java worden teruggevoerd; de afgeloste Staf van RTP 01/SLW (zie ISAM 1/61, Kodam 2), het bataljon 301/PBABU KIANSANTANG (sedert eind juli 1960 in Nrd. Sumatra., zie ISAM 12/60, KODAM 2; door een dzz. nog onbekend bataljon afgelost), het peloton RPKAD (sedert eind okt. 1960 in KODAM 2, zou om de 3 maanden worden afgelost, zie ook ISAM 12/60, KODAM 2) en de Mobrigcie 5117. Zoals onder KODAM 1 reeds werd vermeld, zal voorts een dzz. onbekende Mobrigcie van Sigli naar Medan worden overgeplaatst.

KODAM 3/17 AUGUSTUS (Mil Gew. Midden Sumatra).

Cdt. Kol. SURJO SUMPENO.

3 bats. FSO II; "gecomb. bat"; bat. BR - 3; bat. 451; DBI 10; KOREM 32.

De in verslagperiode ontvangen meldingen over een aantal dzz, nog onbekende bataljons laten vooralsnog niet toe om definitieve conclusies te trekken. V.w.b. de drie onbekende FSO II bataljons (ISAM 3/61, KODAM 3) is thans bepaald, dat zij naar Kodam 7 zullen worden teruggetrokken. Men is momenteel nog doende om de vervanging van deze bataljons te formeren. Medio januari werden 94 man van een onbekend "gecomb. - bataljon" en 184 man van vermoedelijk bataljon B (anteng) R (aiders) 3(?) uit Midden Java in KODAM 3 gedetacheerd.

Volgens een Indon. persbericht vertrok het bataljon 451 begin jan. onder odo. van Lt. Kol. JASIR uit Midden Java voor een detachering in Midden Sumatra, ter aflossing van een dzz, onbekend bataljon (Mogelijk bat. 448, zie ISAM 3/61)

Naast de reeds bekende DBI's werd medio januari ook het bestaan van het Depot Bataljon Infanterie 10 in Pandang bekend.

Verder werd het militair ressort 32/N.W. Sumatra in Bukittinggi getraceerd. De naamaanduiding "N.W. Sumatra" heeft betrekking op het N.W. deel van KODAM 3. Reeds bekend was militair ressort 31 (KOREM RIDAR) met HK in Pekanbaru.

KODAM 4/SRIWIDJAJA (Mil. Gew. Zd. Sumatra).

Cdt. Kol. HARUN SOHAR.

bats. 141; 142; 143; 144; 147.

Volgens dzz. bekende gegevens beschikte het mil. gewest over zeven organieke infanteriebataljons: de bataljons "A t/m G". De laatste meldingen dateren echter uit maart 1960 en het is thans zeer aannemelijk dat sedert geruime tijd enige wijzigingen zich hebben voltrokken. Evenals in KODAM 2 en 3 (zie ISAM 3/61) zijn er sterke aanwijzingen dat de letterbataljons in cijferbataljons zijn c.q. worden omgezet. In verslagperiode werden n.l. meldingen ontvangen over het bataljon 141 (tijd fgd. cdt. Maj. BUDI ISMARDI), het bataljon 142 (tijd. wnd. cdt. Maj. DAWUD, dzz. bekend als cdt. bataljon "D"/KODAM 4), het bataljon 143 (cdt. Maj. JUWONO MARTOWIHARDJO), het bataljon 144 (tijd. fgd. cdt. Maj. HERIKJUL) en het bataljon 147 (tijd. fgd. cdt. Maj. JOHANNES UTOMO) in dit militair gewest.

Volgens een Indon. persbericht is Kol. HARUN SOHAR, cdt. mil. gew, begin januari van zijn ziekteverlof uit India teruggekeerd.

KODAM 5/DJAKARTA RAYA (mil. gew. Djakarta).

Cdt. Kol. UMAR W. KUSUMAH.

cie "A" VBDD.

M.iv. 1 januari 1961 werd de naam van cie 81 van het 8ste bataljon VBDD in Djakarta gewijzigd in "cie "A" Fixed regiment VBDD algemene reserve bataljon I."

KODAM 6/SILIWANGI (Mil. Gew. West Java).

Cdt. Kol. ADJI IBRAHIM.

BAT. 513; 320; 327; 505; Mobrigoie 516; Staf RTPOL/SLW; bat. 301; pel. RPKAD; Mobrigoie 5117.

Ondanks het verzoek van de cdt. KODAM 6 (zie ISAM 3/61, Kodam 6) werd bataljon 513 van R.I. 18 toch naar Oost-Java teruggenomen. Begin januari werd het vak "B" in militair ressort Banten door bataljon 513 overgedragen aan bataljon 320 (zie ISAM 12/60, KODAM 6). Het gehele bataljon werd geconsolideerd in Rangkas Bitung (W. Java) en is hierna in KODAM 8 teruggekeerd.

In verslagperiode werd een melding ontvangen over het bataljon 327/BANTURA, getraceerd in vak "A"/mil. ressort PRIABAR. Het bataljon, dat indertijd wegens het ontbreken van nadere meldingen uit de slagorde was verwijderd, is het enige ontbrekende bataljon in de reeks cijferbataljons in KODAM 5 en 6. Het bataljon werd thans weer in de slagorde opgenomen.

Het bataljon 505 van R.I. 16, uit KODAM 8 in KODAM 6/KOREM BANTEN gedetacheerd, zou zich in februari naar het operatie-gebied (?) begeven.

Mobrigoie 516 zal volgens plannen binnenkort in Atjeh worden gedetacheerd, ter aflossing van een dzz. onbekende Mobrigoie, terwijl de afgeloste staf van RTP 01/SLW, het bataljon 301 van R.I. 10, een pel. RPKAD en de Mobrigoie 5117 uit Nrd. Sumatra zullen terugkeren (zie onder KODAM 2)

Volgens een Indon. persbericht werd in december 1960 de eerste groep geslaagde cadetten (135 man) van de Nationale Militaire Academie sedert de heropening in 1957, door pres. SUKARNO in de rang van 2e Lnt. geïnstalleerd. Deze groep zou 12 infanterie-, 18 artillerie-, 22 cavalerie- en 83 bouwkundige officieren omvatten, die thans resp. gedurende 4, 8, 8 en 12 maanden een voortgezette opleiding zouden ontvangen. Momenteel zouden op de Nat. Mil. Ac. 900 cadetten in opleiding zijn, terwijl men in 1961 nog 300 leerlingen hoopt aan te nemen.

Volgens een Indon. persbericht geschiedde eind januari de overdracht van de functie van chefstaf KOREM PRIABAR door Ltn. Kol. SJAFEI aan Ltn. Kol. SURATMAN (voordien cdt. mil. district Bandung). Ltn. Kol. SJAFEI zou hierna chefstaf KOREM PURWAKARTA worden.

Eveneens volgens een Indon. persbericht ving begin februari de 4e lichterij bij het Stamreg. Infanterie (SKI 3) in Bandung aan (640 leerlingen.)

KODAM 7/DIPONEGORO (Mil. gew. Midden Java).

Cdt. Kol. PRANOTO REKSOSAMUDRO

3 bats. FSO II; "gecomb. bat."; bat. BR-3 bat. 451

Zoals reeds onder KODAM 3 werd vermeld, staat het vast, dat de drie FSO II bataljons uit M. Sumatra in KODAM 7 zullen worden teruggetrokken. De eenheden die deze bataljons zullen vervangen, zijn echter nog niet geformeerd.

Volgens een melding vertrokken medio januari 94 man van een dzz. onbekend "gecombineerd bataljon" (zie mogelijk i.v. hiermee ISAM 1/61, Artillerie blz. 9) en 184 man van vermoedelijk bataljon BR-3(?) naar Padang.

Begin januari vertrok (volgens een Indon. persbericht) het bataljon 451 onder cdo. van Ltn. Kol. JASIR uit Midden Java naar Midden Sumatra voor een detachering aldaar, mogelijk ter aflossing van bataljon 448 (ISAM 3/61)

Het bataljon "A", dat organiek tot KODAM 7 behoort en sedert 1956 in KODAM 15 is gedetacheerd, werd omgezet in het cijferbataljon 453. Eind maart zou het bataljon naar Midden Java terugkeren (zie ook onder KODAM 15).

KODAM 8/BRAWIDJAJA (Mil. gew. Oost-Java).  
Cdt. : Kol. SURACHMAN.

Cie "F" CPM; team R.L.; 2 pels.VBDD; Mobri, cie 5160; bat. 519; 506; 527; 503; 523; 513.

Met de "HONGKONG FIR" arriveerden eind januari de volgende afgeloste eenheden uit KODAM 13: de cie "F" CPM, een team R.L., 2 pelotons VBDD, Mobrigcie 5160 (uit KODAM 15) en bataljon 519 van R.I. 17.

Zoals bekend, werd medio oktober de detachering van het bataljon 506 (ex. bataljon "Y"/RAIDERS in Nrd. Celebes door omstandigheden uitgesteld (ISAM 1/61, Kodam 8). Pas in (begin) januari werd het bataljon naar KODAM 13 gezonden. A./b. van de "BATANGHARI" werden cie 2, cie 3, ondersteuningscie "B" en de stafcie vervoerd, terwijl de 1e cie a.b. van de "ADRI -II" embarkeerde. Bataljon 506, dat uit 800 man bestaat, werd thans bestemd voor aflossing van bataljon 527 (zie verder onder KODAM 13).

Het bataljon 503 (R I 17) blijkt op een dzz. onbekend tijdstip uit West-Java (zie ISAM 12/60, KODAM 6) in Oost-Java te zijn teruggekeerd. Begin februari embarkeerde het bataljon a./b. van de "DJAKARTA FIR" om het bataljon 523 in nrd. Celebes af te lossen. Begin maart arriveerde een cie van bataljon 523 met de "TIRTAJASA" in Surabaja. In maart zou tevens een cie van bataljon 527 in Oost-Java terugkeren.

Zoals onder KODAM 6 vermeld, werd de detachering van het bataljon 513 in West-Java beëindigd waarna het bataljon in Oost-Java terugkeerde.

Eén van de twee nieuwe bataljons voor KODAM 15 (ISAM 12/60, KODAM 8) was begin januari bijna geformeerd. Het tekort van 490 man dat nog bestaat, zal worden aangevuld met personeel van KODAM 8. (zie ook onder KODAM 15).

M.i.v. 1 april zal KODAM 8 volgens een melding partisanen uit KODAM 13 in opleiding kunnen nemen. Elke lichter van 250 man zal dan worden ondergebracht in Ambulu bij Djember.

Eind februari bedroeg het aantal militairen van de VBDD - KODAM 8 in totaal 2183 man (eind december 1960 2195 man).

Medio januari werd de cdt. van het mil. gew. op het feit gewezen, dat het "inspectoraat territoriale zaken en volksdefensie" een staflichaam is, dat ten dienste van de cdt. en in geen enkele cdo-verhouding tot het cdo. van het mil. gewest staat.

KOANDAKAL (Overbruggingscdo. Borneo).

gev. bat. "TG. PURA"; bat. 508.

In de maanden januari en februari 1961 werd het nieuwe gevechtsbataljon "TG. PURA" in sector Midden Celebes gedetacheerd ter vervanging van het bataljon 508 dat in dezelfde periode naar de Minahassa werd overgeplaatst (zie ook ISAM 3/61, blz. 6).

De detachering van het gevechtsbataljon (ook wel genoemd gev. bat. "KALIMANTAN") werd m.b.v. de schepen "LAWOTO", "LARAT" en "TAPATUAN" uitgevoerd en geschiedde als volgt:

- a) een stafcie. gev. bat. "TG. PURA" (KODAM's 9,10,11,12) uit Bandjarmasin naar Palu ter aflossing van de stafcie bat. 508.
- b) een cie/bat. 601 (KODAM 9) van Samarinda naar Luwuk ter aflossing van cie 4/bat. 508
- c) een cie/bat. 602 (KODAM 12) van Pontianak naar Toli-Toli ter aflossing van de cie 3/bat. 508
- d) een cie/bat. 603 (KODAM 11) van Bandjarmin naar Donggala ter aflossing van de o'stcie "B"/bat. 508
- e) een cie/bat. 604 (KODAM 10) van Kota Baru naar Posso ter aflossing van cie 1/bat. 508
- f) een cie/bat. 605 (KODAM 10) van Bandjarmasin naar Parigi ter aflossing van cie 2/bat 508.

Zoals blijkt werd het gevechtsbataljon inderdaad uit zes "basiscieën" geformeerd. Vermoedelijk eind maart zal een aanvang worden gemaakt met het terugtrekken van het oude gevechtsbataljon uit KODAM 14. Eind februari werd sector Midden-Celebes met haar afdelingen officieel overgedragen door Maj. MISTAR (cdt. bataljon 508) aan Maj. SOEKARDJI, vermoedelijk cdt. van het nieuwe gev. bataljon.

KODAM 9/MULA WARMAN (Mil. gew. Oost-Borneo).

Cdt.: Kol. SUHARJO.

Volgens een sterkterapport bedroeg het aantal militairen in dit mil. gewest over januari 2788 man ( in december 1960 2451 man).  
Zie verder onder "KOANDAKAL".

KODAM 10/LAMBUNG MANGKURAT (Mil. gew. Zuid Borneo).

Cdt.: Kol. HASAN BASRI.

Zie onder "KOANDAKAL".

KODAM 11/TILONGKA BILA" (Mil. gew. Midden Borneo).

Cdt.: Kol. DHARSONO.

In verslagperiode werd een melding ontvangen volgens welke het mil. gew. een andere naam zou hebben n.l. "TAMBUN BUNGGAI".

Op 15 februari werd het cdo. over het mil. gew. overgedragen door Ltn. Kol. ERMAN HARIRUSTAMAN aan Ltn. Kol. DHARSONO ( tot oktober 1960 wnd. gouverneur van de Nat. Mil. Academie; hierna chefstaf KODAM 6).

Volgens een sterkterapport over de maand januari bedroeg het aantal militairen in dit mil- gew. 1863 man.

Zie verder onder "KOANDAKAL".

KODAM 12/TANDJUNG PURA (Mil. gew. West Borneo).

Cdt.: Kol. SUDARMO.

bat. 602.

Volgens een bekendmaking van de cdt. bat. 602/"TANDJUNG PURA" zou m.i.v. 8 februari de omgeving van Kampong Tjerme Sangga bij het vliegveld Singkawang worden gebruikt voor vervolg-opleiding van de recruten van bataljon 602 tot een totaal van 200 man per drie maanden.

Zie verder onder "KOANDAKAL".

KODAM 13/MERDEKA (Mil. gew. Nrd. en Midden Celebes).

Cdt.: Kol. SUNANDAR.

Mobrigcie 5165, 5160; cie. "F" CPM; bat. 519, 515, 527, 523, 503; cie 1602; bat. 506, 512, 521, 526, 528, 509, 514, 516, 525, 758, 508, "TG.PURA".

Zoals in vorige verslagperiode is gebleken (ISAM 3/61, blz. 6), zouden de volgende eenheden in januari 1961 naar Java worden teruggevoerd:

- a) bataljon 523
- b) cie "F" CPM
- c) team Rocket Launchers
- d) 2 pels VBDD
- e) Mobrigcie 5160.
- f) bataljon 519

Naar eerst thans is gebleken, werd het afgeloste bataljon 519 niet met de "MOROTAI" in december teruggevoerd zoals aanvankelijk in ISAM 1/61, blz. 6 werd verondersteld.

In de eerste helix van januari werd mobrigcie 5165 a/b van de "HONGKONG FIR" uit Bitung naar Morotai doorverscheept ter aflossing van Mobrigcie 5160, waarmee het schip een week later terugkeerde. Hierna werd de cie "F" CPM in Gorontalo opgehaald. Na terugkeer in Bitung embarkeerde bataljon 519. Dit bataljon had medio januari het cdo. over sektor 5 (ISAM 12/60, blz. 10) en de "inventaris" met het materieel van het "HAR (verzorgings) peloton aan het bataljon 515 overgedragen. Tenslotte embarkeerde het team R.L. en de 2 pelotons VBDD, waarna de "HONGKONG FIR" eind januari naar Java terugkeerde.

Volgens de oorspronkelijke plannen zou bataljon 519 door het bat. 527 (aankomst Kodam 13 begin dec.) worden afgelost (zie ook ISAM 1/61, KODAM 8). Zoals eerst thans is gebleken, heeft de ze aflossing niet plaats gehad. Het bataljon 527 werd n.l. bestemd als "algemene reserve" voor het militair gewest, sedert bataljon 516 medio oktober 1960 van deze taak werd ontheven (zie ook ISAM 12/60, KODAM 13). Zoals bekend zou het bataljon 523 worden afgelost door bataljon 515 (aankomst KODAM 13 begin januari, ISAM 3/61, KODAM 8). Ook nu pas is gebleken, dat deze aflossing geen doorgang heeft gevonden. Het bataljon 515 loste n.l. bataljon 519 af, zoals bovendien uit eerdervermelde cdo-overdracht is gebleken. Het enige bataljon dat dus nog niet was afgelost, is bataljon 523 (sedert februari 1960 in Nrd. Celebes). Het bataljon 503 uit Oost-Java dat bestemd werd als aflosser van dit bataljon, arriveerde medio februari met de "DJAKARTA FIR" in Amurang alwaar het werd gedebarreerd voor operationele doeleinden. Eind februari werd dit bataljon weer opgehaald in Ongkau (bij Amurang) teneinde in Inobonto te worden gedebarreerd. Eind februari werd tevens een aanvang gemaakt met de afvoer van het afgeloste bataljon. Met de "TIRTAJASA" werd 1 cie van Inobonto naar Surabaya teruggevoerd. VPA begin/medio maart.

Onderwijl hadden twee pelotons van bataljon 523 eind januari nog een aflossing uitgevoerd. De cie 1602 nooddienstplichtigen werd door de pelotons vervangen en keerde hierna met de "BENTENAN" naar Manado terug (zie ook ISAM 1/61, KODAM 13)

Begin januari arriveerde het bataljon 506 (ex-bataljon "Y"/RAIDERS) met de "BATANGHARI" in Bitung. Een cie van het bataljon werd a/b van de "ADRI II" vervoerd, die echter in de buurt van Amurang op een koraalrif liep, waarna de "ADRI IX" de troepen overnam.

Nadat het bataljon was gedebarkeerd, werden de stafcie, de staf v.h. bataljon en de ostcie "B" te Airtembaga (Bitung), de 2e en 3e cie te Madiun(?) en de 1e cie te Bitung gedisloceerd. Volgens een melding van 20 februari werd het bataljon bestemd voor aflossing van het bat. 527, de "algemene reserve". Volgens de oorspronkelijke plannen zou bataljon 506 echter (als een extra gevechtseenheid) voor een operationele taak van vier maanden (in het kader van de "Full Scale Operations II") in Nrd. Celebes worden ingezet (ISAM 12/60, KODAM 13). Het is nu dus mogelijk, dat men het bataljon 506 naderhand heeft bestemd voor aflossing van bataljon 527. Dit laatstgenoemde bataljon verblijft pas sedert begin december 1960 in Nrd. Celebes en is derhalve nog lang niet aan aflossing toe.

Volgens een melding zal in maart een begin worden gemaakt met het transport door alvast 1 cie van het bataljon 527 met de "LARAT" naar Java weg te voeren.

Eind januari was de dislocatie van het stafkwartier van de resp. bataljons als volgt:

RTP 1 (Amurang): 512 te Motoling, 521 te Amurang, 523 te Kotambagu, 526 te Motoling en 528 te Modinding.  
RTP 2 (Menado): 507 te Ratahan, 514 te Tondano, 515 te Kawangkoan, 516 te Menado, 525 te Kauditan en 527 te Menado (alg. reserve).

Een ander bataljon waarover veel verwikkelingen zijn ontstaan, is het bataljon 758. Dzz. was bekend dat het bataljon organiek tot KODAM 13 behoorde. Zoals in ISAM 10/60, KODAM 13 werd vermeld zou het bataljon echter in de toekomst in KODAM 14 worden samengetrokken en weer (evenals in 1959) operatief en administratief onder het overbr.cdo. I.T. komen te vallen. In juli/augustus 1960 zou daartoe een aanvang worden gemaakt met de overplaatsing van het bataljon en achtereenvolgens werden een cie en de rest van het bataljon uit Menado naar Donggala afgevoerd in afwachting van verder transport. Maar zoals eerst thans is gebleken, werd toendertijd slechts een gedeelte van dit bataljon naar Donggala verscheept. Het overige deel embarkeerde pas begin januari 1961 a/b van de "BATANGHARI" voor rechtstreeks transport naar Paloppo. Zoals bekend, was in november 1960 reeds een cie uit Donggala in Makassar gearriveerd (zie ISAM 1/61, KODAM 13). Het grootste deel van het bataljon, n.l. 1500 man wacht dus momenteel nog in Donggala op transport, dat in twee groepen zou moeten plaats vinden. Eind februari was de "HONGKONG FIR" hiervoor nog steeds niet ter beschikking. Op het stafkwartier van het overbruggingscdo vond onderwijl de overdracht van het bataljonscdo plaats door maj. F.KARANGAN aan Elt. PETERS, zeer waarsch. identiek aan dzz. bekende Elt. SAMBU JAKU PIETER, cdt cie 1/bat.758. Volgens plan zal het bataljon 758 worden opgenomen in de opleiding van KODAM 14.

In verslagperiode werd het bataljon 508 in sector Midden-Celebes vervangen door het nieuwe gevechtbataljon "TG.PURA" uit Kalimantan. De posten van bataljon 508 in Palu (stafcie), Poso (1e cie), Parigi (2e cie), Toli-Toli (3e cie), Luwuk (4e cie) en Donggala (ost cie "B") werden overgenomen door resp. de stafcie van gev.bataljon "TG.PURA" en cijen van de bataljons 604, 605, 602, 601 en 603. De officiële overdracht vond eind februari plaats door Maj. MISTAR (cdt. bat. 508/RI 16, KODAM 8) aan Maj. SOEKARDJI, vermoedelijk cdt. gev.bat. "TG.PURA". Overeenkomstig het plan werd bataljon 508 naar de Minahassa overgeplaatst, alwaar het in Menado werd getraceerd.

F. Maj. Karangan zou hierna de cursus "B" volgen.

Korte samenvatting der aflissingen.

bataljon 527 "algemene reserve" ( zou eerst bat. 519 afllossen)  
 bataljon 515 lost bataljon 519 af ( zou eerst bat. 523 afllossen)  
 bataljon 503 lost bataljon 523 af  
 bataljon 506 lost bataljon 527 af(?)  
 gev. bataljon "TG.PURA" lost bataljon 508 af.

Volgens een melding zullen Nrd. en Midden Celebes een aanvulling van 2000 man politie krijgen ter voorziening in het bestaande personeelstekort.

Eind februari werden bij het bataljon 526 (RTP I) malversaties ontdekt, waarbij door een deel der leiding onoirbare praktijken waren bedreven/die overigens in de annalen van de Indon. Landmacht wel vaker zijn voorgekomen. Verscheidene officieren en onder-officieren hebben zich schuldig gemaakt aan smokkel en verduistering ten nadele van de manschappen, die hierna insubordinatie pleegden door "disciplinaire maatregelen" tegen hen te treffen. De hogere leiding in het militair gewest heeft hierop zeer snel ingegrepen door deze officieren/o.off. gevoegelijk naar elders over te plaatsen, terwijl een onderzoek naar het gebeuren werd ingesteld. De cdt. cie 1/bat. 526 Elt. MOELJADI werd voorlopig met het batsdo. belast. Onderwijl werd Maj. JASIN (cdt. bat. 523) opgedragen om de verhitte gemoederen in het bataljon 526 te kalmeren. De cdt. van het bataljon 503 dat eind februari het bataljon 523 afloste, zou deze taak van hem overnemen. Kapt. HARMADJI die zich op het tijdstip van de ontdekking vermoedelijk voor dienstaangelegenheden in Oost-Java bevond, kreeg als medeplichtige de opdracht om voorlopig niet naar Nrd. Celebes terug te keren. Aan de hand van het ingestelde onderzoek zouden vervolgens maatregelen getroffen worden tegen de volgende officieren: 1) Maj. ABDUL KADIR, cdt. bat. 526; 2) Maj. TOJIMAN, plv. cdt. bat. 526; 3) kapt. HARMADJI cdt. stafcie bat. 526 en 4) Elt. HALIM SUTODJO, cdt. cie 4 bat. 526. Deze officieren werd niet de gelegenheid ontnomen om hun onwettig verkregen kapitaal naar elders te verplaatsen, daar zij dan zouden worden "gealarmeerd".

Volgens een melding zal Oost-Java m.i.v. 1 april partizanen kunnen ontvangen uit KODAM 13. Voor de keuring, bewapening en standaarduitrusting zal dit militair gewest echter zelf moeten zorgen. De opleiding zal dan in Oost-Java plaats vinden. Deze partizanen zijn mogelijk uit Menado afkomstig (ISAM 1/61, KODAM 13).

Over de GPST ("Gerakan Pemuda Sulawesi Tengah", ISAM 1/61, blz. 10) werden in verslagperiode slechts weinige meldingen ontvangen. In januari werd bepaald, dat de leden die acc. gingen met de verder afhandeling door het militair gewest, volgens de vastgestelde regels moesten worden behandeld. Voorts dienden de troepen die onder leiding stonden van HERMAN PARIMO te worden verbietigd, behalve in het geval dat zij zich toch nog onvoorwaardelijk zouden willen overgeven. Volgens een Indon. persbericht zou HERMAN PARIMO zich met 167 volgelingen begin februari aan RTP/gebied 3/Palopo hebben overgegeven.



KODAM 14/HASANUDDIN (Mil. gew. Zuid Celebes).  
Cdt. : Kol. ANDI JUSUF AMIR.

"TG.PURA", "UDAYANA"; bat. 758; bergart.

Zoals bekend zullen de gevechtsbataljons "TG.PURA" en "UDAYANA" (resp. ook genoemd "KALIMANTAN" en "NUSA TENGGARA") uit het militair gewest worden afgevoerd (ISAM 3/61, KODAM 14). De beide gev. bats. die vermoedelijk eind maart zullen vertrekken, zullen worden vervangen door organieke eenheden van KODAM 14. Zoals onder KODAM 13 vermeld, werd een restant van het bataljon 758 uit Menado begin januari naar Palopo overgeplaatst. Het grootste deel van het bataljon wacht momenteel in Donggala op transport naar Zd. Celebes. Op het stafkwartier van "KOANDAIT" (overbruggingscd. Oost-Indon.) vond eind februari de overdracht van het bataljonscd. plaats door Maj. F. KARANGAN (zou cursus "B" gaan volgen) aan Elt. PETERS. Na de consolidatie in Palopo zou bataljon 758 worden opgenomen in de opleiding van het militair gewest.

Medio januari arriveerden 150 man van de bergartillerie uit Palopo in Makassar. Vermoedelijk behoren zij tot de batterij "A" van het 1e bataljon bergartillerie en hebben gegaard in het operatiegebied Palopo.

Medio februari werd de 3e opleiding nooddienstplichtigen te Mattirowalie (KOREM 2) beëindigd, waaraan 70 man hebben deelgenomen.

Medio februari arriveerden 82 man gevechtsgente uit Palopo (oorspronkelijk afkomstig uit "KOANDAKAL") in Makassar. Met de "ANDI PANGERANG" werd deze cie teruggevoerd en is mogelijk afgelost.

In januari werd in Makassar een gewestelijk opbouwfonds opgericht, met Kol. JUSUF en Kol. RIVAI resp. als voorzitter en vice-voorzitter. Ook werd het bestaan van een gew. opbouwbank bekend. Omstreeks dezelfde periode had de cdt. van het militair gewest reeds een oproep gericht tot de mensen geboortig in Celebes, om terug te keren en mee te helpen aan de opbouw van hun eigen gebied, e.e.a. voor het streven naar volledige autonomie voor Zuid en Zuid Oost Celebes. (!)

KODAM 15/PATIMURA (Mil. gew. Mol. en Ir. Bar.).  
Cdt. : Int.Kol. BUSIRI.

bats. 15-1, 15-2, 15-3,; gev. bat. "UDAYANA"; bat. 453; Mobergciën 5165, 5160; cie "B"/RPKAD; cie "GAGAK".

In verslagperiode werd het bestaan van drie nieuwe bataljons gemeld: de bataljons "15-1", "15-2", "15-3". Sedert mei 1960 was dzz. reeds bekend, dat in dit militair gewest twee nieuwe bataljons zouden worden geformeerd. Op 16 en 17 juni 1960 werden daartoe besprekingen gehouden op het hoofdkwartier in Djakarta (Isam 8/60, blz. 6). Vanaf eind oktober 1960 zou (een deel van ?) het kernpersoneel voor de beide bataljons uit Oost-Java worden betrokken (ISAM 12/60, blz. 14). V.w.b. officieren en overig kader (niet zoals abusievelijk werd vermeld "kader en overig pers.") waren in totaal 392 man benodigd.

In verslagperiode werd thans bekend, dat de vorming van één van de twee bataljons begin januari in het eindstadium verkeerde. Voor dit bataljon waren aangewezen: maj. SUWARTO (geslaagd op de 2e applicatiecursus I van Oost-Java), alsmede 14 cadetten. Het tekort dat dan bij dit bataljon nog zou bestaan (t.w. 236 (?) off. en o.off. en 254 minderen) zou (nogmaals?) worden aangevuld met personeel uit Oost-Java.

Het is vrijwel zeker, dat dit bataljon ontstaan is uit het Detachement "1". Dit detachement, dat uit nooddienstplichtigen werd samengesteld, werd eind juli voor het eerst getraceerd in KODAM 15 (ISAM 10/60, blz. 12) en was medio november betrokken bij de operatie "MENA-III" in de Nrd. Molukken (ISAM 1/61, blz. 11). Uit de dislocatie van oktober 1960 bleek reeds, dat verschillende cieën van het detachement nog onder de sterkte waren (ISAM 12/60, blz. 14); zulks i.v.m. de formering van het detachement tot een bataljon zoals thans kon worden vastgesteld. Als cdt. Detachement "1" was dzz. bekend Kapt. S. HALIWELA. Volgens een melding werd Kapt. S. HALIWELA m.i.v. 1 maart 1961 benoemd tot tijd. wnd. cdt. bataljon "15-2". Het is derhalve zeer aannemelijk, dat het bataljon dat ontstaan is uit Detachement "1", de nummering "15-2" heeft gekregen. T.a.v. de twee overige bataljons "15-1" en "15-3" bestaat de mogelijkheid dat een ervan (het bat. "15-1"?) identiek is aan het bataljon 713, dat dan als zodanig een nieuwe nummering heeft gekregen in het kader van de reorganisatie. Bovendien was medio november bekend geworden, dat het bataljon nieuw personeel toegewezen zou krijgen teneinde de cieën op organieke sterkte te brengen (ISAM 1/61, blz. 8). M.i.v. 1 maart 1961 werd Kapt. G. SOLEIMAN (dzz. bekend als 2e ass. chef-staf KODAM 15) benoemd tot tijd. wnd. cdt. Bataljon "15-1". Het andere nog te formeren bataljon zal dan mogelijk het bataljon "15-3" zijn, dat vermoedelijk geheel uit nooddienstplichtigen zal bestaan, Kapt. UTOJO werd m.i.v. 1 maart 1961 tot tijd. wnd. cdt. van dit bataljon benoemd (dzz. bekend als toegevoegd off. cdt. KODAM 15). Overigens moet ernstig rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de (ongebruikelijke) nummering van voornoemde bataljons in de toekomst weer zal worden gewijzigd en vooralsnog tijdelijk van toepassing is.

Zoals reeds bekend was, zou het gevechtsbataljon "UDAYANA" opnieuw in het militair gewest Kleine Sunda Eilanden worden geformeerd (ISAM 3/61 KODAM 16) en vermoedelijk in Oost-Indon. te worden ingezet. Medio januari werd xxxxxx bepaald, dat het gevechtsbataljon "UDAYANA" (ook genoemd "NUSA TENGGARA") in KODAM 15 zou worden gedisloceerd ter vervanging van het bataljon "A" / ROI 1 DIPONEGORO (divisie DIPONEGORO in KODAM 7). Het was al geruime tijd bekend, dat bataljon "A" (ex-707) dat sedert 1956 in KODAM 15 werd gedetacheerd, zou worden teruggetrokken naar Midden Java (ISAM 12/60, KODAM 7). In verslagperiode werd thans bekend, dat ook dit (letter)bataljon werd omgezet in een cijferbataljon. Het bataljon heeft de nummering 453 gekregen en sluit dus aan in de reeks van cijferbataljons van de divisie "DIPONEGORO" (431 t/m 452). Eind februari werd opdracht gegeven tot de detachering van het gevechtsbataljon per ultimo maart 1961 terwijl in dezelfde periode het bataljon 453 naar Java zou worden teruggezonden.

Begin februari 1961 was de dislocatie van het bataljon 453 (R.O.I 1) als volgt:

bataljonsedo. en stafcie (sterkte 160 man) te Ambon.

1e cie (te Ambon) o. o. v. Elt. DJUMINO.

cie's edo. te Ambon

1e pel. te Ambon

(deel van het ) 2e pel. te Ambon

3e pel. te Kairatu (vak A/3 Ceram Barat) als RESERVE pel.

2e cie (in vak A/3 Ceram Barat) o.c.v. Elt. ZAENI DACHLAN  
Cie's cdo te Kairatu  
1e peloton te Kairatu

2e peloton { (-2 groepen) te W.Selan  
{ (-2 groepen) te W.Metal  
{ (-2 groepen) te Hatusua  
3e peloton te Hatusua

3e cie (in vak B/3 Ceram Barat) o.c.v. Kapt. H. SOETARNO,  
cie's cdo te Honitetu

1e peloton -----  
2e peloton te Sukowati  
3e peloton { (-2 groepen) te Sukowati  
{ (-1 groep) te Honitetu.

4e cie (in de Nrd. Molukken) o.c.v. Elt. SOERADI HANDOKO.  
cie's cdo te Dorume (Nrd. Halmahera)

1e peloton) gecombineerd in 1 eenheid, die  
3e peloton) in 3 groepen werd verdeeld:

1 groep te Dama op P. Doi (eil. N. van Halmahera),  
1 groep te Dedeta op P. Dagasuli (eil. Z.W. van P. Doi)  
1 groep te Tobo op P. Salanggadeke (eil. Z.O. van  
P. Dagasuli)

2e peloton te Dorume.

N.B.

Uit een vergelijking met de dislocaties van eind september en eind oktober blijkt, dat het 3e pel. van de 1e cie het 2e pel. van dezelfde cie als reserve pel. heeft afgelost, terwijl een groep/2e pel. van de 2e cie van W. Metal naar

F. pel.

Hatusua werd verplaatst. Het 1e pel. van de 3e cie kon niet worden gedислоceerd, doch bevindt zich vermoedelijk nog in Honitetu. De 4e cie die laatstelijk in Djailolo werd getraceerd, werd naar het Noordelijk deel van Halmahera gedirigeerd in het kader van de operatie "MENA III".

In verslagperiode werd de 4e cie (103 man) medio februari met de "KARANG RAYA" naar Ambon teruggevoerd (zie ook onder "Mil. operaties in Indonesië"). Verder werd de cie "A" van het Detachement "1" (bataljon "15-2") uit Ibu (Nrd. Halmahera) teruggetrokken en vervangen door 1½ groep nooddienstplichtigen. Er zijn dzz. nog geen aanwijzingen dat de cie "A" naar Ambon zal worden teruggevoerd. Evenals de 4e cie/bat. 453 keerden ook de cie "RAIDERS" en een mortiergroep uit Dorume naar Ambon terug. De detachering van de cie "RAIDERS" (126 man) in de Nrd. Molukken liep tot medio februari.

De Mobrigracie 5165 loste begin januari Mobrigracie 5160 af op Morotai. Medio februari werd echter door het cdo, militair district "C" (Ternate) bepaald, dat de Mobrig op Morotai zou worden teruggetrokken om elders te worden ingezet, mogelijk op Halmahera. Op Morotai bevond zich ook de cie "B"/RPKAD die sedert medio december aan de operatie "MENA III" in dit gebied deel nam (ISAM 3/61; "Mil. Operaties in de Molukken"). Medio januari keerde deze cie naar Ambon terug en werd op rust gesteld daar de helft der manschappen aan malaria leed. Aangezien dus ook de Mobrig naar elders zal worden overgeplaatst, zullen nog slechts de vliegveld-  
bewakingstroepen van de AULI op het eiland overblijven.

Eind december 1960 werd bij het Depot Bataljon Infanterie 11 in Ambon een basisopleiding infanterie beëindigd waaraan 379 adsp. nooddienstplichtigen deel namen. Zij werden benoemd tot soldaat II - nooddienstplichtige. Hierna zouden deze nooddienstplichtigen voorlopig als tijdelijke aanvulling bij Detachement "1" (bataljon "15-2") en bij DBI 11 worden geplaatst (v.w.b. DBI 11 ter aanvulling van de "demonstratie cie"). Medio januari vertrok een cie van DBI 11 naar Halmahera, mogelijk de "demonstratie-cie" als tijdelijke aanvulling bij Detachement "1".

Eind februari vertrok de "KARANG RAYA" uit Ambon om in Amahai, Banda, Tual, Elat, Dobo, Larat, Saumlaki, Tapa en Wonréli adsp. nooddienstplichtigen van de lichte 1961/1e kwartaal op te halen. De opleiding van deze ± 300 adsp. nooddienstplichtigen in het DBI 11 zou medio maart aanvangen.

M.i.v. 14 januari werd de cie G.A.P. (Oewapende Jongeren Organisatie; zie ook ISAM 12/60, blz. 15) ter sterkte van 190 man zowel administratief als organiek bij het Detachement "1" (bataljon "15-2") ingedeeld. Eind januari/begin februari arriveerden Kol. PIETERS (voormalig bevelhebber militair geweest) in Badja teneinde deze G.A.P. te installeren. Begin februari ging deze cie die thans "cie GAGAK" (Kraai) wordt genoemd, op operatie naar Podiwang en Kao, alwaar zich nog twee pelotons G.A.P. aansloten. De cie werd in Badja vervangen door een peloton van cie "C" Det. "1".

Volgens een melding van begin maart bedroeg de sterkte van de alg. politie in de Molukken over de maand december 1960 1065 man, uitgezonderd de politie-stoottroepen. V.w.b. de pol. stoottroepen, telecommunicatie, waterpolitie en verkeerspolitie bedroeg de sterkte resp. 42, 29, 8 en 23 man. Het Politiecommissariaat Irian Barat dat begin febr. nog een afdeling was van het pol. commissariaat Molukken, zal vanaf febr./mrt. ervan worden afgescheiden.

De mogelijkheid bestaat, dat een besluit van eind oktober 1960, uitgevaardigd door het oorlogsgezag in Maluku en Irian Barat volgens welke dit gebied nog niet rustig werd verklaard, voorlopig van kracht zal blijven. Dit wordt n.l. gebaseerd op a) de gevolgen der activiteiten van de permesta die nog niet geheel zouden zijn verdwenen en b) het regelmatig verschijnen van buitenlandse ("hoofdzakelijk Nederlandse") schepen, vliegtuigen en onderzeeboten in dit gebied.

Op grond van een besluit van CS ADRI zou in januari de overdracht van de functie van gewestelijk gedeputeerde voor Oost-Indon. (Momenteel brig. gen. JANI) aan Brig. Gen. SARBINI te Makassar plaatsvinden. Begin februari was dit nog niet geschied.

KODAM 16/UDAYANA (Mil gew. Kleine Sunda Eil.).

Cdt.: Kol. SUPARDI

"UDAYANA"; bat. 453

Zoals onder Kodam 15 vermeld, zal een nieuw geformeerd gevechtsbataljon "UDAYANA" per ultimo mrt. naar dit militair gewest worden gezonden ter aflossing van het bataljon 453 (bat. "A"). In dezelfde periode zal het oude gevechtsbataljon uit Zuid-Celebes worden teruggenomen.

In verslagperiode is e.e.a. over de organisatie van het militair gewest bekend geworden. Deze organisatie die nog niet zo heel lang bestaat, is i.v.m. het personeelstekort pas voor een deel gerealiseerd.

\*KODAM 16 is verdeeld in drie KOREM's (mil. ressort cdo's = zelfbesturende gebieden van de 1e orde), die weer onderverdeeld zijn in 27 KODIM's (Mil. district cdo's = zelfbesturende gebieden van de 2e orde) en die, op hun beurt weer onderverdeeld zijn in 127 KATJAMATAN's = BURTERPRA's (o.off. belast met terr. zaken en volksdefensie).

Voor de drie KOREM's waren medio febr. 500 man (108 off., 159 o.off. en 233 minderen) benodigd. Er waren echter slechts 39 man (18 off., 5 o.off., en 16 minderen) beschikbaar.

Voor de 27 KODIM's, waarvan er medio febr. pas 8 waren gevormd, waren in totaal 1283 man (189 off., 648 o.off., 446 minderen) benodigd. Het aantal beschikbare personeel van 392 man was slechts voor de acht reeds gevormde KODIM's voldoende.

Voor de 127 BURTERPRA's waren 508 man (381 o.off. en 127 minderen) benodigd. Het medio febr. beschikbare personeel van 67 man (18 o.off. en 49 minderen) was niet eens toereikend voor de bezetting van de reeds gevormde 29 BURTERPRA's.

Aangezien nu reeds verscheidene malen om aanvulling van het personeelstekort werd verzocht en dit tot nu toe geen resultaat heeft opgeleverd, bestaat de mogelijkheid, dat men één van de drie aanwezige bataljons in dit militair gewest zal gebruiken voor de uitvoering van de verschillende taken die zijn opgelegd. Deze onlangs opgezette organisatie heeft n.l. de realisering van de volgende taken ten doel:

de oprichting van het "Nationale Front", de oprichting van het "Lichaam Ter Bevordering Van De Potentie Der Functionele Groeperingen", de oprichting van het "Lichaam Ter Bevordering Van De Organisatie Volksdefensie" en de uitvoering van de werkzaamheden voor het herstel en de opbouw van dessa's.

#### 97. ADRI -algemeen.

In verband met de ontwikkeling van de situatie in de Kongo werden de gew. gedeputeerden en de bevelhebbers der militaire gewesten eind 1 februari geïnstrueerd om op bijzondere wijze toezicht te houden op de Belgische bedrijven en voor de bewaking ervan zorg te dragen.

De dienstplichtigen van de lichte 1959 die na het volbrengen van hun dienstitijd medio 1961 naar de burgermaatschappij zouden terugkeren, zullen (voorlopig ?) in dienst blijven tot een nader te bepalen tijdstip. E.e.a. aangezien er geen vervangers zijn voor deze dienstplichtigen.

Verscheidene Indon. persberichten maken melding van het gereedkomen van een telecommunicatienetwerk tussen Djakarta - Ambon en verschillende andere plaatsen in de Molukken. Een groot probleem schijnt overigens de elektriciteitsvoorziening te zijn. In Ambon zelf zou reeds een aantal van de gouvernementdiensten (het mil. hfd. kwart., de marine, de luchtmacht, de "BANK INDON.") met telex-ontvangers zijn uitgerust.

Volgens een Indon. persbericht is Gen. Maj. R.HAJ. ABDUL KADIR (lid van de "U.N. Truce Commission for the Congo") medio januari, na zijn terugkeer in Indonesië, in een mil. hospitaal overleden. Betrokkene stond bekend als de "eerste Indon. soldaat-diplomaat".

Volgens een Indon. persbericht woonden de gedeputeerde voor KOANDASUM, brig. gen. SOEPRAPTO en Kol. R.S. SASTRAPRAWIRA (staf- en cdo. school ADRI) eind jan. de vlootoefeningen (7e vloot) in de Pacific bij.

Begin februari werd de functie van directeur van de Mil. Politie (CPM) door Kol. ROESLI aan Kol. SUDIRGO overgedragen. Laatstgenoemde was voorheen de chefstaf van Kol. ROESLI, die thans werd toegevoegd aan C.S. ADRI.

## 98. Militaire Operaties in Indonesië.

### a) SUMATRA.

Een bende ter sterkte van + 50 man o.l.v. een zekere SILALAH DAWI EU plunderde eind januari het gebied bij Panipahan (KODAM 2) en vluchtte hierna in de bossen ten Z. van Panipahan. Begin februari werd deze bende die zich toen in het bovenstroomgebied van de rivier Siakap bevond, vanuit zee door de "LADJURU" beschoten, terwijl de Mobrignie 5995/RANGERS en ALRI-troepen de achtervolging inzetten. Eind januari werden vier vissersvaartuigen in de Riouw-Archipel door 5 man in een sloep beroofd van 1980 str. dollars.

Volgens een Indon. persbericht gaf de overgelopen voormalige odt. van het bataljon 142, ex-maj. ISKANDAR MARTA WIDJAJA zich met 51 medestrijders in W. Sumatra over. Eind jan. zou zich eveneens ex-maj. SOPJAN IBRAHIM (voormalig C.S. R.I. 4) met 9 anderen hebben overgegeven. Ook van verschillende andere overgaven werd melding gemaakt.

### b) JAVA.

Medio jan. deed een bende ter sterkte van 60 man en bewapend met (o.a.) 3 brens een overval op Kadungora (gelegen in het gebied van bataljon 305, militair ressort "PRIATENG"). Hierbij sneuvelden 2 man van de TNI en de politie, terwijl de verliezen aan de zijde van de bevolking 9 doden, 4 zwaar- en 2 lichtgewonden bedroegen. Een dag later ageerde een bende van 7 man in het gebied Pakendjeng, waarbij tien huizen en een moskee in de as werden gelegd.

### c) BORNEO.

Geen meldingen ontvangen.

### d) NOORD-CELEBES.

Eind december/begin januari ontstond een meningsverschil tussen de cdt. van RTP 2, Lnt. Kol. SUTARTO SIGIT en het cdo. mil. gew. Merdeka over de leiding en de te volgen tactiek in de operaties, die in Nrd. Celebes zouden worden uitgevoerd. Het cdo van het mil. gew. bleek zich o.a. niet te kunnen verenigen met het plan van de cdt. RTP 2 tot vorming van een "striking force" m.b.v. het bataljon 527 en het 2e bat. para-commando's. Deze "striking force" zou dan worden gevormd teneinde de operaties "SADAR" en "PANTJASILA" (zie elders) te kunnen "opvangen". Het meningsverschil liep tenslotte zo hoog, dat Lnt. Kol. SUTARTO SIGIT geen andere oplossing zag dan te verzoeken, om van zijn functie van cdt RTP 2 te worden ontheven en vervolgens uit actieve dienst te worden ontslagen met recht op pensioen (met omschrijving van redenen, dat hij door de doorstane emoties zowel moreel als "professioneel" geheel "down" was.). De cdt. KODAM 8 willigde dit verzoek vooralsnog niet in, doch begaf zich naar Nrd. Celebes en droeg Lnt. Kol. SUTARTO SIGIT op om zich in Menado bij hem te melden (medio januari). Eind januari bleek, dat officieel een verzoening tussen beide partijen zou hebben plaats gehad. De feiten wezen echter anders uit. Lnt. Kol. SUTARTO SIGIT werd afgelost door Maj. SAMPURNO (C.S. RTP 2) die met het oog op zijn nieuwe functie werd bevorderd.

V.z.v. mogelijk was om uit de uiterst verwarrende situatie een enigszins duidelijk beeld te analyseren, hebben de volgende operaties in Nrd. Celebes plaats gehad. Een bepaalde tactiek, v.z.v. deze dan zou zijn gevolgd, buiten beschouwing gelaten, kon d.z. weinig onderling verband in de operaties worden bespeurd.

In vorige verslagperiode werd d.z. aangenomen, dat de operatie "SADAR" medio december 1960 definitief zou zijn beëindigd. In verschillende meldingen hierna werd echter nog gesproken over deze operatie, zodat d.z. wordt aangenomen dat zij in de maanden jan./febr. nog heeft voortgeduurd. Mogelijk maken de andere operaties deel uit van de operatie "SADAR". Bijzonderheden over deze operatie zijn d.z. onbekend.

Zoals in ISAM 3/61, Mil. Oper. Nrd. Cel. werd vermeld, zou de operatie "MAHAKAM" als "nevenoperatie" in de psychologische oorlogvoering tegen de rebellen moeten bijdragen. In het Kader van operatie "MAHAKAM" zouden worden uitgevoerd: 1e. een openlijke psychologische oorlogvoering.

Hierbij werden openlijk m.b.v. "witte" en mogelijk ook "grijze" propaganda/voor definities zie elders/ d.m.v. hoofdz. radio en pers (zie ook elders) berichten tegen de rebellen verspreid over aanvallen uit alle richtingen door eenheden van de KKO, RPKAD (para-commando's), divisie "SILIWANGI" en divisie "BRAWIDJAJA".

N.B. De KKO ageerde eind 1958 en begin 1960 en bat. 330 (divisie "SILIWANGI") in 1959 in Nrd. Celebes. Sedertdien werden deze eenheden niet meer in Nrd. Celebes geëxerciseerd.

2e. een bedekte psychologische oorlogvoering.

Deze geschiedde voorn. n.a.v. de dood van permestaleider J. WAROUW in oktober 1960 (ISAM 12/60, Mil. Oper.) die thans op bedekte wijze werd uitgebuit, zonder er veel ruchtbaarheid aan te geven. Opzettelijk had men de dood van deze permestaleider in Manado nog niet bekend gemaakt. Deze manier van oorlogvoering die zeer waarschijnlijk d.m.v. geruchten en insinuaties (WAROUW werd vermoord door rebellen als represaillemaatregel!) geschiedde, werd voornamelijk gericht tegen DAAN KARAMOY (cdt.) i.c. permestabataljon "D" en zou medio januari reeds hebben geleid tot overgaven.

N.B. Witte propaganda: propaganda waarvan de bron en herkomst duidelijk is vast te stellen.

Grijze propaganda: propaganda waarvan de bron niet wordt vermeld doch waarbij ook geen bijzondere moeite tot geheimhouding is gedaan.

Insinuaties werden gelanceerd teneinde de bestane tegenstellingen, verdeeldheid, wantrouwen en naijver tussen en in de resp. vijandelijke kampen TIMBULENG en TENGES te vergroten.

Operatie "MAHAKAM" vond plaats in het gebied tussen Likupang, Tatelu en Bitung in het noordelijke deel van de Minahasa. Het 2e bat. paracommando's ageerde daarbij tegen WK 1 in het Klabat-complex, terwijl de cisen nooddienstplichtigen 1601, 1603, 1611, 1614 en een cie van bat. 516 (divisie "BRAWIDJAJA") aan landzijde voor de afsluiting zorg droegen. Daartoe werden posten langs de weg tussen Tatelu en Likupang bezet gehouden en werden tevens de gebieden aan weerszijden van de weg gezuiverd. Medio januari werd deze weg door een detachement genie-pioniers weer geschikt gemaakt voor pantserwagens.

Teneinde een eventuele ontsnapping over zee te voorkomen, werden de de permesta-troepen aan zeezijde geblokkeerd door het ALRI schip "MOMARE" (TU-6) dat daartoe tussen Tg. Poelisan en Str. Lembah op en neer hield. In het gebied dat werd aangevallen, bevonden zich drie vijandelijke bats. "E", "F" en "G". Volgens een Indon. persbericht zou het medio jan. gelukt zijn om de hoofdkwartieren van de bataljons "E" en "G" te veroveren. Tevens zouden de regeringstroepen er in dezelfde periode in geslaagd zijn om de "sterkte" van het HK van "SWK - 1" onder odo. van AGUS TUWAIDAN en gelegen in de vallei tussen de bergen Klabat en Dua Saudara, na zware strijd te veroveren. In feite had de strijd niet zo'n gunstig verloop als men had gehoopt. Eind januari bleek bijvoorbeeld, dat het niet gelukt was om het bataljon "F" te verslaan.

Begin februari zou de permestalsider L.F. SAERANG zich met 6000 "combat-tanten" en 4000 "non combattanten" in Langoan (Z.W. van het Meer v. Tondano) hebben overgegeven, hetgeen het gevolg zou zijn geweest van operatie "PANTJASILA I" (?). Van deze overgave die een grote verrassing bleek te zijn voor de leiding van RTP 2, werd ook in verschillende Indon. pers-berichten melding gemaakt. De eenheden die zich met 1003 wapens hadden overgegeven, zouden deel uit maken van het permestabataljon "MANGUNI". Voorts zou t.g.v. deze massaovergave een plechtigheid zijn gehouden waarbij Kol. SUNANDAR (cdt. KODAM 13) tegenover de rebellen zou hebben verklaard, dankbaar te zijn dat zij waren teruggekeerd en dat zij als gevolg hiervan behoorlijk zouden worden behandeld. Later is gebleken, dat men medio maart nog bezig was met de registratie van het aantal wa-pens, waarbij tot uiting kwam dat het genoemde aantal van 1003 stuks zeer voorbarig was. Na deze overgave zou een aanvang worden gemaakt met de operatie "PANTJASILA II" die dan zou worden gericht (met medewerking van SAERANG) tegen AGUS TUWAIDAN c.q. TENGES C.S. (Klabat-complex).

Medio februari werden weer onderhandelingen gevoerd tussen de beide par-tijen. De besprekingen die daarbij werden gehouden tussen de wnd. gouverneur van Nrd. Celebes, "BROER" TUMBELAKA en o.a. Kapt. HARDJOKO (Intell. off. t.d.v. de bedekte psychol. oorl. voering) aan de ene zijde en SOMBA aan de andere kant vonden plaats op de weg tussen Pondang en Tumpaän (Bij Amurang). Volgens afspraak werden in verband hiermee binnen een straal van vier km. geen beschietingen gehouden. Daar men bij deze onderhande-lingen niet of slechts ten dele tot de gewenste resultaten is gekomen, zou eind februari een "final meeting" met SOMBA plaats vinden.

Aangezien het nog steeds niet was gelukt om de vijand in het RUMBOKEN-complex (ten W. van het Meer van Tondano) te vernietigen, werd een plan opgesteld om in de tweede helft van febr. het complex te veroveren m.b.v. een eenheid bestaande uit het bataljon 506, twee cieën van bataljon 527, een cie van bataljon 515, en een cie van bataljon 514 (operatie "GOJANG III", zie elders). Voorts had men nog een ander plan opgesteld, om in de eerste week van maart het 2e bataljon para-commando's uit "SWK-1" terug te trekken en het in te zetten voor de verovering van de vijande-lijke basis ten O. van het Tondano meer. Dit laatste plan zou echter af-hankelijk worden gesteld van de resultaten der besprekingen met SOMBA op de "final meeting".

Begin maart werd bekend, dat F. LUMINGKEWAS, cdt. permestabataljon "Q" (brigade "ANOJA DJANTAN") reeds medio januari d.m.v. een brief te kennen had gegeven dat hij terugwenste te keren bij de Indon. strijdkrachten. Het bataljon bevond zich in de omgeving van Kota Bunan, waarmee de ver-binding reeds geruime tijd was verbroken. Begin maart vond met mil. eerbewijs de overgave plaats aan de cdt. KODAM 13.



Volgens opgave was de juiste sterkte van het bataljon 630 man en 189 gezinsleden en bedroeg het aantal wapens 243st. Met het oog op de psychologische oorlogvoering tegen de overige rebellen gaf de cdt. mil. gew. officieel de naam "Q-1" aan het bataljon, terwijl LUMINGKEMAS tot brigade cdt. werd benoemd.

Onderwijl vond in de tweede helft van februari de operatie "GOJANG III" tegen het REMBOKEN-complex plaats. Het doel van deze operatie was: a) betere beveiliging van de weg Langoan-Kawangkoan-Tomohon-Tondano (een route die om het REMBOKEN-complex heenloopt), b) flankbeveiliging voor het gebied Langoan ("bescherming" van het overgelopen bataljon van L. SARRANG!), c) verbreken der verbindingen van de vijand tussen het gebied ten O. en ten W. van het Tondano-meer, d) overeenkomstig het "concept" F de centrale leiding van de permesta, e) het beheersen van het "SUPPLY"-gebied Passo (Z. van Remboken). Eind februari gelukte het om de plaats Remboken te veroveren. Het vijandelijk gebied dat SWK (Sub Wehr Kreise) Lembean (een berg bij Tondano meer) werd genoemd, zou daardoor bijna geheel onder controle zijn gebracht. Tot medio maart waren de resultaten als volgt: 265 permesta-leden die zich hadden overgegeven, 3 gevangenen, 1 (!) man doodgeschoten en v.w.b. wapens 12 geweren, 7 autom. geweren en 1 pistool. Overigens zou de permesta pogingen hebben ondernomen om Remboken en omstreken weer te heroveren en de weg Remboken-Tondano te vernielen.

Volgens een opgave zouden de (totale?) resultaten en verliezen over de maanden januari en februari als volgt hebben bedragen; in jan. v.w.b. permesta-leden 104 man gedood, 9 man zwaar- en 12 man licht gewond, 20 man gevangen genomen en 78 man die zich overgaven; in totaal dus 223 man. Buitgemaakte wapens: 2 BAR Brens, 6 sten's c.q. THOMSON's, 12 geweren en 4 pistolen; in totaal 24 wapens. Aan eigenzijde zouden 4 man zijn gesneuveld, 8 man licht gewond en 2 man gevangen zijn genomen. Er zouden geen materiële verliezen zijn geleden. In februari zouden 119 man zijn gedood, 15 man zwaar- en 8 man licht gewond, 138 man die gevangen werden genomen en 249 die zich overgaven; in totaal dus 529 man. Aan wapens zouden 2 BAR brens, 11 sten's c.q. THOMSON's, 19 geweren en 2 pistolen zijn buitgemaakt; in totaal 34 wapens. De verliezen over febr. aan eigen zijde zijn dzz. niet bekend.

Over de operatie "MARAKAM" is reeds hierboven geschreven. Deze operatie zou zowel voor wat betreft de acties in het veld als de psychologische oorlogvoering, worden gecombineerd met de hier nog niet genoemde operatie "GANESHA III". (Zoals thans is gebleken heeft de laatste operatie uitsluitend betrekking op het operatieterrein in Nrd. Celebes en zou derhalve niet in Zd. Celebes plaats vinden, naar werd aangenomen in vorige verslagperiode). In het kader van operatie "GANESHA III" werd Kapt. SOENARDI begin januari benoemd tot lid van de BKI (lichaam tot coördinatie van intelligence werkzaamheden) en speciaal belast met de openbare meningsvorming en publicaties. Dit betekende dat Kapt. SOENARDI kon beschikken over alle middelen die aan te wenden zijn in een openlijke psychologische oorlogvoering. Medio januari bleek, dat men zeer tevreden was over het verloop van operatie "GANESHA III", waarin vier officieren een dominerende rol toebedeeld hadden gekregen. Zij waren: Kapt. ARIS MOEKADAR die in de functies van Ass-1 van de chefstaf KODAM 13 en voorzitter van de BKI de algehele leiding had; Kapt. SOENARDI die als hoofd openbare meningsvorming en publicaties met de openl. psychol. oorlogv. was belast en Kapt. HARDJOKO, bijgestaan door Kapt. HOEDIONO ABDULLAH, die voor de bedekte psychol. oorlogvoering verantwoordelijk was.

F van de operatie SADAR (!) fysieke druk uitoefenen op

De openlijke psychologische oorlogvoering werd gevoerd door (A.A.) de ~~de~~ ~~ge~~ ~~ve~~ ~~er~~ ~~l~~ ~~u~~ ~~ch~~ ~~t~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~g~~ ~~s~~ ~~d~~ ~~i~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~n~~ van het mil. gew., de prov. Nrd. Celebes, de gebieden van de 2e orde in de Minahassa en de Radio Republik Indonesia, de Landsdrukkerij, de "public relation" van de politie en de pers. Speciaal t.b.v. "GANESHA III" liet men een zender (10 KW) van de R.R.I. uit Djakarta overbrengen.

De laatste operatie die in verslagperiode werd gesignaleerd, was operatie "TERTIB IV". Van deze operatie die in het gebied van RTP 1 (Amurang) werd uitgevoerd, is slechts weinig bekend geworden. De eerste fase ving op 15 januari aan en heeft vermoedelijk tot medio februari geduurd. Zeker is, dat de 4 cieën en de ostcie van het bataljon 521 daarin een belangrijke rol hebben gespeeld. Na beëindiging van de eerste fase zouden de vakken binnen de sector 1/bat. 521 (dat dus het bat. 528 heeft afgelost?; ISAM 3/61, KODAM 13) als volgt worden verdeeld. Het gebied van vak 2/ ~~Tumpaha~~ (N. van Amurang) zou vak 1/sector 1 worden. Het pas veroverde gebied bij en om Ranoketangka (Z.O. van Amurang) zou vak 2/sector 1 worden, terwijl vak 3 pas nader zou worden bepaald na beëindiging van fase 2.

e) ZUID-CELEBES.

Volgens een melding voerden 40 volledige bewapende DI/TII leden medio januari een landing uit op Pulau Muna (Z.O. Celebes).

Medio januari ageerde de Mobrigracie 5153 in het noordel. gebied van het eil. Butung tegen de DI/TII. Het schip "BUBARA" (ALRI) steunde vanuit zee de acties door o.a. Tg. Lelamu en Tg. Loba te beschieten.

f) MOLUKKEN.

In het Kader van de operatie "MENA-III" ageerden de beide pelotons vliegveldbewakingstroepen (zie ook ISAM 3/61; "Mil. Operaties in de Molukken") begin januari tussen Tjiu en Sopi (Nrd. Morotai), nadat zij bij Titigoli waren geland. Na Titigoli werd Bere Bere Ketjil bezet. In dezelfde periode landde de cie "B"/RPKAD bij Tg. Panggeo en kreeg vuurcontact met de vijand. Onderwijl slaagden de vliegveldbewakingstroepen erin Tjiu en Sopi te bezetten zonder veel tegenstand. Terzijde hiervan zij vermeld, dat medio januari een verzoek werd ingediend voor de verstrekking van groene uniformen en veld- en/of jungle-schoenen daar de militairen die aan de operatie "MENA III" deelnamen, in korte broek liepen en geen schoenen meer bezaten. De verstrekte schoenen die men had gekregen, bleken niet waterbestendig te zijn en waren reeds volledig versleten na twee maal ged. de operatie te zijn gebruikt. De toestand op het gebied van kleding bij de permesta en de bevolking is mogelijk nog bedroevender. Eind januari werd t.b.v. de permestaleden die zich hadden overgegeven dringend om kleding verzocht teneinde "hun vertrouwen te versterken". Medio januari gaven zich drie permesta-officieren, twintig "pemuda's" en 120 inwoners van Asimiro aan de cie GAP (zie ook onder KODAM 15) over. Daar Asimiro reeds was veroverd (ISAM 1/61, blz. 12) betref het waarschijnlijk inwoners die uit de bossen naar hun woningen terugkeerden.

Volgens een melding van medio januari zouden zich in totaal 284 bendeleden hebben overgegeven gedurende de operatie "MENA III". In Sopi kwamen zich vier permesta-officieren overgeven, w.o. Kapt. PANDEIROTH, odt. van het permesta-bataljon "MORO". Deze laatste officier verklaarde bereid te zijn om (natuurlijk indachtig zijn eigen hoofd!) een zuiveringsactie te ondernemen tegen zijn volgelingen die weigerden zich over te geven.

Eind januari zouden 60 permestaleden uit Sopi worden afgevoerd, hetgeen door weersomstandigheden moest worden uitgesteld. Omstreeks dezelfde periode vertrokken een peloton van de vliegveldbewakingstropen en een regu (overgelopen) permesta tezamen met de permesta-kapt. PANDEIROTH voor operaties in Nrd. Morotai. Het operatie-gebied sterkte zich daartoe uit over het gebied waarin o.a. de plaatsen Tg. Sopi, Hapo, Libano, Gurungan en Tjiu liggen. Reeds eerder (medio jan.) waren de cie "B"/RPKAD en de Mobrigcie 5160 resp. naar Ambon en Java teruggevoerd, terwijl v.w.b. Halmahera de 4e cie/bat. 453 en de cie "RAIDERS" medio febr. na beëindiging van operatie = "MENA III" naar Ambon zouden terugkeren. De Mobrigcie 5165 op Morotai werd op geen enkele wijze bij de operatie betrokken. Vermoedelijk heeft deze cie na het terugtrekken van de cie "B"/RPKAD slechts bewakingsdiensten verricht. Op Morotai zette de AURI dus zelfstandig de operatie "MENA III" voort met behulp van de cieën VII en VIII. Aan deze zijde was men van mening dat de overwinning in zicht was juist nu men van ADRI-zijde van verdere deelneming afzag. Na het terugtrekken van de cie "B"/RPKAD werd de operatie "MENA III" op Morotai voortgezet onder de nieuwe naam "SADAR". (Zoals bekend heeft ook een operatie "SADAR" plaats gehad in Nrd. Celebes, zie ook ISAM 6/61 blz. 14 en ISAM 3/61, Mil. Oper. in Nrd. Celebes.) Hoewel operatie "SADAR" op Morotai zuiver een AURI-aangelegenheid was, wordt zij toch vermeld, daar zij in feite een voortzetting is van operatie "MENA - III" op dit eiland. Vanuit Sopi vertrok de operatie-eenheid (w.o. Kapt. PANDEIROTH) per prauw naar Hapo. Deze dessa bleek door de bevolking en de permesta te zijn verlaten. Vervolgens werd Libano veroverd, alwaar 15 man zich overgaven. Vanuit Libano werd met het schip "MENA" naar Tjiu gevaren. Begin februari werd t.b.v. de beide cieën vliegveldbewakingstroepen (totale sterkte 250 man) om verstrekking van 300 stel camouflépakken en schoenen verzocht, daar de bestaande uitrusting t.g.v. de acties in het zware terrein volledig was versleten. Verder werd bekend, dat de operatie in het westelijk deel van N. Morotai begin februari werd beëindigd. De plaatsen die men bezet hield, waren Sopi (2 regu's) en Tjiu (1 regu). Op 8 februari werden de regu's in Sopi vervangen door een peloton van Mobrigcie 5165. Onderwijl vertrok vanuit de vliegbasis een BB (barisan Bantuan = Hulpeenheid?) ter sterkte van een peloton aangevuld met een regu permesta (w.o. waarschijnlijk Kapt. PANDEIROTH) met het schip "MENA" om de operatie "SADAR" in het oostelijk deel van N. Morotai voort te zetten. De eerste dessa's waartegen de acties werden gericht, waren Tg. Tawakale en Tg. Lafau (?). In Tg. Tawakale gaven zich over een permestacoe ter sterkte van 25 man en een groot aantal plaatselijk aangeworven jongeren. Vermoedelijk omdat zij verder van geen nut waren, werden Kapt. PANDEIROTH en de drie andere permesta-officieren vervolgens naar Djakarta afgevoerd. Over de operatie "MENA III" op Halmahera werden in januari geen meldingen ontvangen. Begin februari werd de vijand ter sterkte van 150 man bew. met 60 st. vuurwapens onder cdo. van PARENGKOAN in het binnenland van Kao (o.a. Ngoali) gesignaleerd, waarna de cie "GAGAK" (ex-cie G.A.P., organiek ingedeeld bij Det. "1" zie onder KODAM 15) n.h.v. twee motorboten vanuit Badja naar Podiwang en Kao werd gedirigeerd voor een "vernietigingspatrouille. In Kao sloten zich twee pelotons G.A.P. bij de hoofdeenheid aan. Volgens een melding zou begin febr. de verblijfplaats van KUMONTOY (bende-leider, ISAM 3/61 Mil. Op.) zijn gelocaliseerd. Medio Febr. eindigde de operatie "SADAR" op Morotai. Volgens opgave werden in optimalisatie 68 permestastrijders en 479 jonge permestavolgelingen gevangen genomen. Ook de operatie "MENA III" op Halmahera werd in dezelfde periode afgesloten.

99. IRIAN BARAT-acties.

Het "Nationale Front tot bevrijding van Irian Barat" zal binnenkort worden ontbonden en vervangen door een nieuw lichaam: "Het Nationale Front". Op de in begin jan. gehouden inleidende besprekingen werd generaal NASUTION aangesteld als een der vice-voorzitters, terwijl tot secr. gen. de min. voor terr. zaken en volksdefensie SUDIBJO werd benoemd. Daar men het niet eens was over de verdeling van de overige zetels, werd begin febr. in Djakarta een nieuwe vergadering belegd.

Eind januari werd ten dienste van dit "Nationale Front" een algemene "leidraad" uitgevaardigd, die uit 4 paragrafen bestaat:

- 1e. De opheffing van het "Nationale Front" tot bevrijding van Irian Barat" diende uiterlijk een mnd. na het van kracht worden van deze "leidraad" (23 jan.) te hebben plaatsgevonden.
- 2e. De secr. gen. van het "Nat. Front" werd opgedragen om de voortzetting van het streven van het "Nat. Front, tot bevr. van Irian Barat" op te vangen, v.z.v. het de strijd van de massa tot terugkeer van Irian Barat betref.
- 3e. De minister/C.S. ADRI werd opgedragen om de voortzetting van eerdergenoemde streven op te vangen v.z.v. het de mobilisatie, oefening, etc. betref.
- 4e. Beide voornoemde functionarissen werden opgedragen het personeel van het oude lichaam bij het nieuwe onder te brengen of bij het departement ADRI.

De verzorging van de 300 "vluchtelingen" uit NNG (eind febr.) dreigt spaak te lopen. Aangezien de verstrekte fondsen van in totaal  $2\frac{1}{2}$  miljoen Rupiah reeds zijn verbruikt, werden verscheidene pogingen ondernomen om weer financiële steun te krijgen. Als voorlopige maatregel werden eind febr. rantsoenen en andere levensmiddelen op een voorschot uit een speciaal fonds verstrekt.

Eind jan. hield de tijd. fgd. odt. van KODAM 15 voor R.R.I. Ambon een rede, die nogal wat stof aan eigen zijde heeft doen opwaaien. Betrokkene heeft daarbij uit monde van velen ("wij") verklaard, gereed te zijn om "de kwestie Irian Barat onder ogen te zien", verschillende andere kernachtige uitspraken buiten beschouwing gelaten. Bij een deel der samenleving in Oost-Indon. heeft deze rede onrust te weeg gebracht. "De gewone man" zou zich thans afvragen welke voorbereidingen de strijdkrachten nu eigenlijk hebben getroffen. "Het volk" zou daarbij tot de volgende conclusie zijn gekomen: "De landmacht liet van haar bestaan niets blijken, de luchtmacht bezat op Ambon slechts een vliegveld zonder vliegtuigen, terwijl de zeemacht (dientengevolge de "enige hoop") lang niet sterk genoeg was."

In Oost-Java is men volgens een Indon. persbericht bezig met de vorming van een nieuwe operationele eenheid: het "Regiment Irian Barat". De eenheden ervan zouden voor een deel worden betrokken van de Mobrig. Daartoe zou de kern van het regiment worden gevormd door een "bataljon (Mobrig)" "RANGERS". 248 recruten voor dit bataljon "RANGERS" zouden momenteel een 5 maanden durende training ontvangen op het opleidingscentrum Porong van de staatspolitie. (Tot nu toe werden volgens dzz. gegevens twee Mobrig-eenheden "RANGERS" (5994 en 5995) en enkele pelotons "RANGERS" getraceerd).

100.KKO (mariniers).

Volgens een melding omstreeks medio januari zou een plan tot splitsing van de PASKO (pasukan KKO) begin februari 1961 worden gerealiseerd, hetgeen inderdaad blijkt te zijn gebeurd. Op 3 febr. vond de cdo-overdracht plaats van het cdo over het bataljon I KKO door Lnt. Kol. TOEKIRAN aan maj. MOCH. JOENOES, hetgeen tevens de afscheiding van bataljon I KKO (Surabaja) van de PASKO inhield. Hierna werd door Kol. SUHADI, cdt. KKO, het overgebleven deel van de PASKO onder de nieuwe naam PASINKO (Pasukan Induk Komando = stamcontingent KKO) geïnstalleerd en onder cdo gesteld van Lnt. Kol. TOEKIRAN. Volgens een Indon. persbericht hoopt men door deze afscheiding tot een verbetering van de KKO te komen. In Tarakan bevindt zich momenteel een gedeelte van het detachement KKO KODAMAR V, n.l. in totaal 30 man. Volgens een melding van 21 febr. zal een "squadron SPP/LCM" worden gevormd, dat zal bestaan uit 25 SPP en 8 LCM met 76 man personeel; terwijl de mogelijkheid bestaat dat ook o.off. worden ingedeeld, die in de V.S. zijn opgeleid.

Noot SOI: Geheel duidelijk is e.e.a. niet. Bij de ALRI is reeds een ~~SQUADRON~~ ~~AMPHIB~~ = squadron amphibische schepen, terwijl bij de KKO een Amphibische Cie bestaat. Waarschijnlijk is dit squadron SPP/LCM een onderdeel van de Amphibische Cie. Wat SPP betekent, is dzz. nog niet bekend.

De Stafofficier inlichtingendienst  
van de zeemacht in Ned. Nw. Guinea,

*4/2 5.2*  
*G. Th. Vermeulen*  
G.Th. Vermeulen.  
LTZSD 1

*OG KAMBERLING*  
*H.B.J. HANNS*